

Ungdomars tävlings- och motionsvanor

En statistisk undersökning våren 2005

FoU-rapporter

2003

1. Idrott, kön och genus – en kunskapsöversikt
2. Man vill ju inte att föreningen ska dö – en studie om idrottens föreningsledare våren 2003 (Anders Rönmark)
3. Etnisk mångfald och integration – visar idrotten vägen? (Jesper Fundberg)
4. Möjligheten till motion och fysisk aktivitet – lika för alla?
5. Kvinnor och män inom idrotten 2003 – statistik från Riksidrottsförbundet

2004

1. Ätstörningar – en kunskapsöversikt (Christian Carlsson)
2. Kostnader för idrott – en studie om kostnader för barns idrottande 2003
3. Varför lämnar ungdomar idrotten – en undersökning av fotbollstjejer och – killar från 13 till 15 år (Mats Franzén, Tomas Peterson)
4. IT-användning inom idrotten (Erik Lundmark, Alf Westelius)
5. Svenskarnas idrottsvanor – en studie av svenska folkets tävlings- och motionsvanor 2003
6. Idrotten i den ideella sektorn – en kunskapsöversikt (Johan R Norberg)
7. Den goda barnidrotten – föräldrar om barns idrottande (Staffan Karp)
8. Föräldraengagemang i barns idrottsföreningar (Göran Patriksson, Stefan Wagnsson)

2005

1. Doping- och antidopingforskning
2. Kvinnor och män inom idrotten 2004
3. Idrottens föreningar - en studie om idrottsföreningarnas situation
4. Toppningsstudien - en kvalitativ analys av barn och ledares uppfattningar av hur lag konstitueras inom barnidrott (Eva-Carin Lindgren och Hansi Hinic)
ISBN 91-975766-0-3
5. Idrottens sociala betydelse - en statistisk undersökning hösten 2004
ISBN 91-975766-6-2
6. Ungdomars tävlings- och motionsvanor - en statistisk undersökning våren 2005
ISBN 91-975766-7-0

Rapporterna kan beställas från Riksidrottsförbundets kundtjänst – kundtjanst@rf.se eller tel 08-699 62 03

ISBN 91-975766-7-0

9 789197 576673

Förord

Barn- och ungdomsidrotten är idrottsrörelsens kärnverksamhet. Under 1900-talets sista decennier växte den explosionsartat och etablerade sig som landets i särklass mest populära fritidssysselsättning för våra yngre. Det är också i hög grad för våra insatser på det området som samhället, staten och kommunerna, ger sitt stöd.

På senare tid har det dock kommit allt fler larmrapporter om att idrottsrörelsen håller på att förlora sitt grepp om ungdomarna. TV-apparater och datorer för att fler blir stillasittande samtidigt som en, enligt vissa kritiker, ensidig tävlingsinriktning gör att de mindre hängivna slås ut.

Det är viktigt att det förs en debatt om barn- och ungdomsidrotten. Men det är också viktigt att den debatten förs på en faktamässig grund. Därför lät Riksidrottsförbundet Statistiska Centralbyrån fråga ett statistiskt urval barn och ungdomar mellan 13-20 år om deras idrotts- och motionsvanor. En motsvarande undersökning 1998 gör det möjligt att se förändringar över tid.

Den aktuella undersökningen ger en annan, och betydligt mer positiv, bild än den som ofta förs fram i debatten. Jämfört med 1998 har andelen barn och ungdomar som tränar och tävlar i en idrottsförening ökat. Ökningen gäller både pojkar och flickor och i alla åldersgrupper. Fler ungdomar motionerar idag även på egen hand.

Det finns en del resultat som kan vara värda att diskutera. Vi ser till exempel att både tränings- och tävlingsdebuten har krupit lägre ner i åldrarna. Redan de yngre tränar också mer intensivt idag jämfört med för sju år sedan. Vad får det för effekter?

Klart nedslående är det faktum att färre ungdomar än 1998 blivit tillfrågade om de vill engagera sig som ledare i föreningen. Detta trots den debatt som förts och de projekt, t ex Unga ledare, som bedrivits sedan dess. Här finns helt klart mycket att göra i ljuset av den ledarbrist många föreningar ger uttryck för.

Handslaget – idrottsrörelsens stora satsning för att utveckla barn- och ungdomsidrotten, har nu gått in i ”andra halvlek”. Denna rapport kan förhoppningsvis utgöra ett underlag för de diskussioner som behöver föras inom idrottsrörelsen, på såväl central som lokal nivå, om hur vi ska gå vidare i det arbetet.

Stockholm i oktober 2005

*Mikael Santoft
Riksidrottschef*

Innehåll

Inledning.....	7
Träning och tävling.....	8
Tränar och tävlar du i en idrottsförening.....	8
Vilka idrotter är mest populära?.....	9
Hur ofta tränar du?.....	10
Avståndet till träning.....	10
Idrottsdebuten.....	11
Har du tidigare tränat/tävlat i en idrottsförening?.....	12
Varför slutade du.....	13
Varför har du aldrig tränat/tävlat i en idrottsförening?.....	13
Motion.....	15
Motionerar du på egen hand?.....	15
Andra aktiviteter.....	16
Delaktighet.....	17
Får du vara med och bestämma?.....	17
Tränare/ledare.....	17
Utbildning.....	18
Bilaga 1 Metod - ungdomars tävlings- och motionsvanor.....	19
Bilaga 2 Tabeller.....	20

Inledning

Under våren 2005 genomförde Statistiska Centralbyrån (SCB) på uppdrag av Riksidrottsförbundet undersökningen om ungdomars tävlings- och motionsvanor. En postenkät skickades ut till 3 000 ungdomar i åldrarna 13 till 20 år. Svarsfrekvensen uppgick till 63,4 procent.

1998 genomförde RF en jämförbar undersökning med samma urvalsgrupp och frågor som var i stort sett identiska med dem som ställdes 2005. Detta möjliggör direkta jämförelser mellan de olika årens resultat. Alltså ger resultaten även chans att ta reda på vad som har hänt med ungdomars tävlings- och motionsvanor under de sju år som gått mellan 1998 och 2005.

Vid beräkningarna har ett 95-procentigt konfidensintervall använts för att undersöka om det finns statistiskt säkerställda skillnader mellan de olika gruppernas resultat.

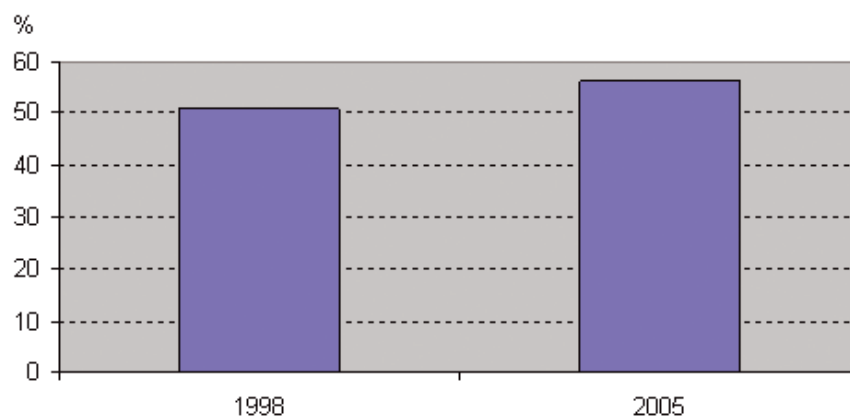
En mer utförlig beskrivning av undersökningens genomförande finns att läsa i bilaga 1. Resultat och tabeller som inte finns redovisade i denna rapport kan hämtas från RF:s hemsida, www.rf.se.

Träning och tävling

Tränar och tävlar du i en idrottsförening

Mer än hälften (56 procent) av alla ungdomar mellan 13-20 år tränar och tävlar i en idrottsförening. I strid med alla larmrapporter under senare år är det en klar ökning (fem procentenheter) jämfört med undersökningen 1998. Ökningen är också genomgående, och ungefär lika stor, för båda könen och i samtliga åldersgrupper.

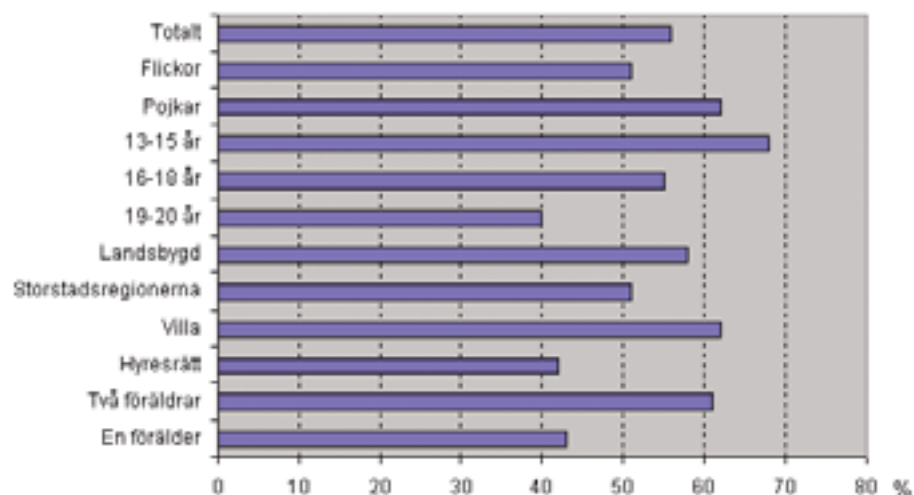
Andel som tränar/tävlar i en idrottsförening

Det innebär att skillnaderna mellan olika kategorier består: Pojkar är mer aktiva i idrottsföreningar än flickor och yngre tonåringar mer än äldre. När det gäller boende, som snarast är ett mått på familjens socioekonomiska ställning, är ungdomar som bor i villa mer aktiva än de som bor i radhus, som i sin tur är mer aktiva än de som bor i hyresrätter. Här kan det också finnas ett samband med det faktum att ungdomar i storstäder, där det fler bor i hyresrätter, är mindre aktiva än ungdomar från landet i övrigt.

Ytterligare en noterbar skillnad är den mellan ungdomar som bor ihop med två föräldrar jämfört med dem som bara bor ihop med en. Den förra gruppen tränar och tävlar i en idrottsförening i betydligt högre utsträckning än den senare (61 respektive 43 procent). Man kan fundera över om skillnaden framför allt handlar om praktiska hinder, dvs att logistiken kring ett barns idrottande ”kräver” två föräldrar, eller återigen är ett utslag av olika socioekonomiska ställning.

Andel som tränar och/eller tävlar i en idrottsförening

Vilka idrotter är mest populära?

Ungefär hälften av de idrottande ungdomarna håller bara på med en idrott, en dryg tredjedel sysslar med två idrotter och resterande med ytterligare en eller fler. Här finns inga markanta skillnader mellan könen eller, kanske lite mer förvånande, åldrarna. Andelen som bara håller på en idrott har ökat något, men inte speciellt mycket, jämfört med 1998.

Fotboll behåller sin ställning som den i särklass populäraste tränings- och tävlingsidrotten bland Sveriges ungdomar (37 procent av alla ungdomar tränar fotboll i en förening), speciellt bland pojkarna (44 procent). Men också bland flickorna är fotbollen störst (29 procent), i och med att den gått om ridsporten, som gått tillbaka (från 28 till 22 procent) de gångna sju åren.

I vilken eller vilka idrotter tränar och/eller tävlar du i en idrottsförening?

Flera alternativ får anges

Idrottsgren	Kön		
	Totalt %	Pojkar %	Flickor %
Fotboll	37	44	29
Innebandy	16	21	10
Ridsport	10	1	22
Golf	8	13	3
Ishockey	8	13	1
Handboll	7	6	8
Basket	4	3	4
Gymnastik	4	1	8
Badminton	3	3	2
Bandy	3	4	1
Judo, karate taekwondo	3	3	2
Friidrott	3	2	3
Simning	3	2	5
Tennis	3	3	3
Bordtennis	2	3	1
Motorsport	2	4	1
Orientering	2	2	2
Skidor-utför	2	2	2
Cykel alternativt mountainbike	1	2	1
Skidor-längd	1	1	0
Snowboard	1	1	1
Volleyboll	1	0	2
Annan idrott	21	19	24

Totalt sett kan vi konstatera att inga dramatiska förändringar skett i förhållandet mellan de olika idrotterna. Innebandyn behåller sin starka ställning i båda könen, golf och ishockey är populärt bland killarna, medan gymnastik, trots en viss tillbakagång, fortfarande är en populär flickidrott.

Delar vi upp ungdomarna i olika åldersgrupper framkommer dock en del intressanta förändringar. Det visar sig nämligen att både fotbollen och ishockeyn gått fram i åldersgrupperna 16-18 och 19-20 år, medan man tappat lite i den yngsta åldersgruppen, 13-16 år. Omvänt har innebandyn blivit populärare bland de yngsta, men förlorat bland de äldre – allra mest bland 19-20-åringarna, från 21 till 14 procent. Kan det vara så att fotbollen och ishockeyn tagit intryck av debatten om tidig

press och därmed lyckats få fler att stanna, medan den yngre innebandyn gått motsatt riktning, mot ökad tävlingsinriktning, och därmed tappat fler som inte kunnat eller velat hänga med?

Hur ofta tränar du?

De som tränar organiserat gör det ofta. 30 procent tränar dagligen eller nästan dagligen. Ytterligare 51 procent tränar 2-3 gånger i veckan. Något överraskande är det ingen större skillnad i träningsfrekvens mellan olika åldersgrupper: 28 procent av ungdomarna mellan 13-15 år tränar dagligen eller nästan dagligen medan motsvarande siffra för den äldsta åldersgruppen är 32 procent. Däremot finns det en klar könsskillnad, pojkarna tränar betydligt mer än flickorna (35 procent av pojkarna jämfört med 24 procent av flickorna tränar dagligen eller nästan dagligen). Omvänt är tränar 20 procent av flickorna bara en gång i veckan jämfört med 8 procent av pojkarna.

Det verkar som om träningsdosen överlag ökat sedan 1998. Framför allt är det fler som tränar "nästan dagligen". Däremot är det färre som tränar en till tre gånger i veckan.

Tävling eller match är det för de flesta en gång i veckan. Det är ganska naturligt eftersom lagidrotternas seriespel, med match just en gång i veckan, dominerar. Här finns heller inga större skillnader mellan olika åldersgrupper. Det faktum att flickor tävlar/spelar match något mer sällan än pojkarna är nog inte i första hand en könsskillnad utan beror snarare på att de idrotter som domineras av flickor (t ex ridsport och gymnastik) inte är lika tävlingsintensiva.

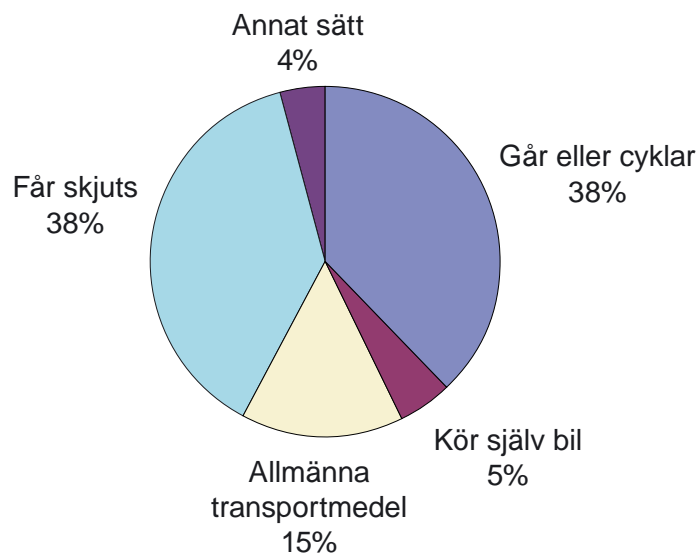
Avståndet till träning

Avståndet till idrottsplatsen/träningsanläggningen är en viktig faktor för ungdomars vilja och ork att träna regelbundet. De flesta bor också förhållandevis nära: 50 procent har tre km eller mindre att ta sig till träningen. Men var femte idrottsaktiv ungdom måste resa en mil eller mer för att träna. Här finns inga egentliga könsskillnader eller ålderskillnader, även om de yngsta bor något närmare sin träningsanläggning än framför allt 16-18-åringarna. Förmodligen hade den skillnaden ökat väsentligt om undersökningen gällt ännu yngre barn. Däremot finns det, av naturliga skäl, en markant skillnad mellan storstad och landsbygd. På landsbygden har 45 procent av ungdomarna mer än tio km till träningen.

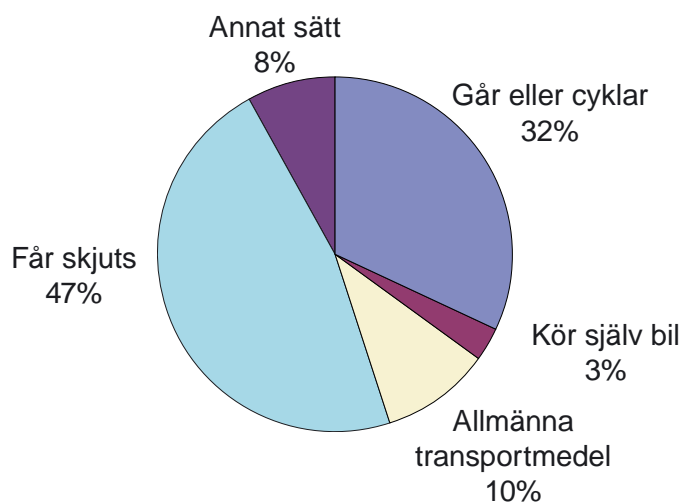
Hur tar ungdomarna då sig till träningen? Många, cirka en tredjedel, går eller cyklar. Men närmare hälften får skjuts av mamma/pappa eller någon annan vuxen. Det gäller både pojkar och flickor. Att det är vanligare att de yngre får skjuts är ganska naturligt, snarare är det förvånande att det fortfarande är drygt 30 procent av 19-20-åringarna som får det. Siffran för att få skjuts är också i alla kategorier högre än den andel som har mer än sex km till träningen.

Jämfört med 1998 års undersökning ser vi också en markant ökning (totalt sett från 38 till 47 procent) av andelen skjutsade ungdomar, medan andelen som går eller cyklar och andelen som åker med allmänna transportmedel minskat (38 till 32 procent respektive 15 till 10 procent).

Hur tar/tog du dig till träning 1998?

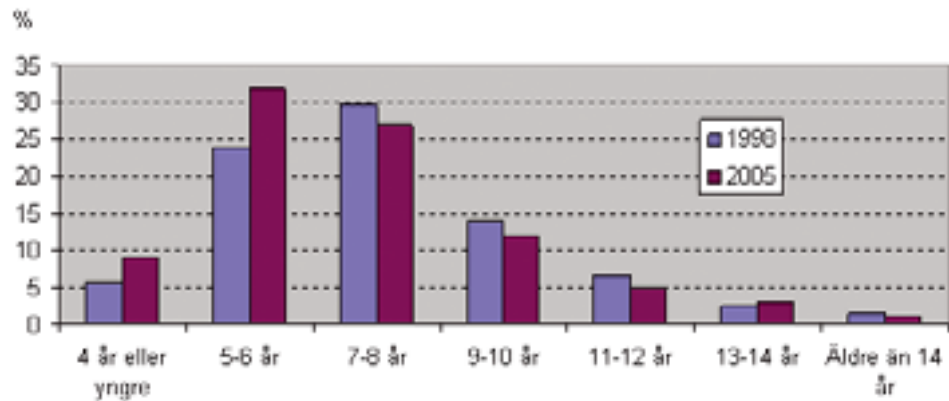
Hur tar/tog du dig till träning 2005?

Idrottsdebuten

De allra flesta (59 procent) börjar träna organiserat någon gång mellan fem och åtta års ålder. Men nästan var tionde (nio procent) börjar tidigare än så, medan bara fyra procent börjar efter tolvårsåldern. Jämfört med 1998 har det skett en märkbar tidigareläggning av idrottsdebuten, där det framför allt blivit vanligare att börja idrotta vid 5-6 års ålder, men också innan dess. Noterbart är också att pojkarna generellt börjar lite tidigare än flickorna, även om de allra yngsta oftare är flickor. Det senare hänger förmodligen ihop med att typiska "flickidrotter", som gymnastik och i viss mån simning, har en omfattande barnverksamhet.

När började du träna i en idrottsförening?

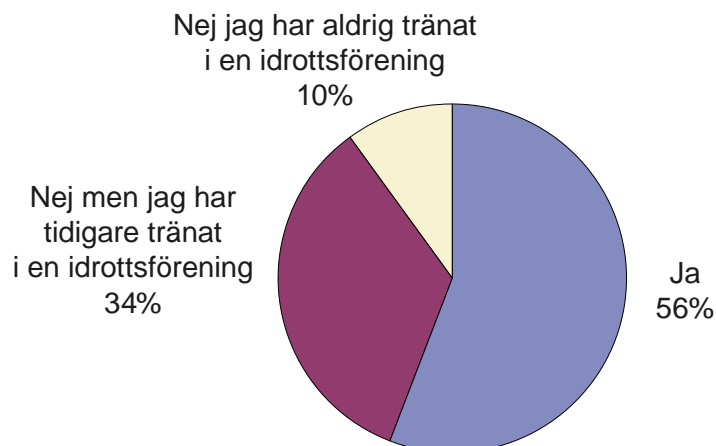
Tävlandet inleds vanligtvis i åldern sju till tio år. Också här är pojkarna något tidigare – fler pojkar börjar i 7-8-årsåldern medan flickorna börjar något år senare. Och även när det gäller tävlingsdebuten kan vi se en förskjutning mot yngre åldrar jämfört med 1998.

Fotboll är den helt dominerande nybörjaridrotten, framför allt på pojksidan – hela 41 procent totalt och 62 procent av pojkarna fick sin första idrottskontakt i en fotbollsförening. För flickorna är det dock vanligare att börja med gymnastik (24 procent jämfört med fotbollens 21 procent). Bland flickorna är också ridsport (12 procent) och simning (10 procent) förhållandevis vanliga nybörjaridrotter, medan ishockeyn (11 procent) rekryterar en hel del nybörjarpojkar. Här är förmodligen det vi kan kalla ”synligheten” viktig, man börjar i den förening och den verksamhet som är mest känd i omgivningen, och i de allra flesta fall är det en fotbollsförening. Detta förstärks säkert också av en ”kompiseffekt”, dvs att man söker sig dit kompisarna finns.

Har du tidigare tränat/tävlat i en idrottsförening?

Många av de ungdomar som för närvarande inte är aktiva i en idrottsförening har tidigare varit det (78 procent). Det gäller båda könen (80 respektive 76 procent) och alla åldersgrupper, med vissa smärre variationer. Om vi räknar samman de idag föreningsaktiva med dem som varit det tidigare visar det sig att mer än 90 procent av alla ungdomar är eller har varit med i en idrottsförening. Slutsatsen är med andra ord att idrottsrörelsen totalt sett knappast har något rekryteringsproblem, i stort sett alla söker sig till våra föreningar, men att vi däremot kan bli betydligt bättre på att behålla dem som kommer till oss.

Tränar och/eller tävlar du i en idrottsförening?

Bland de ungdomar som slutat idrotta i en förening är de stora idrotterna ännu mer dominerande. Över hälften av dem (och 68 procent av pojkarna) ägnade sig åt fotboll, 28 procent av pojkarna åt innebandy och 20 åt ishockey. Bland flickorna handlade det framför allt, förutom fotboll, om ridning, gymnastik och simning.

Varför slutade du

Den för idrottsföreningarna kanske viktigaste frågan är varför dessa ungdomar slutade. Att de främsta förklaringarna är ”tappade intresset” (53 procent) eller fick andra intressen (25 procent) är väl inte så konstigt. Ofta kan dessa skäl användas som ”paraply” för andra bakomliggande orsaker – det finns olika anledningar till att man ”tappar intresset”.

Vad var anledningen till att du slutade?

*Andel av personer som tidigare varit med i en idrottsförening, men ej är det nu
Flera alternativ får anges*

Anledning	Totalt %	Kön	
		Pojkar %	Flickor %
Tappade intresset	53	53	53
Fick andra intressen	25	25	26
Brist på tid	23	19	27
Träningsstiderna passade ej	10	12	9
Skada	9	7	10
Min kamrat slutade	8	6	9
Flyttade till annan ort	8	7	9
Tränaren/tränarna ställde höga krav	7	7	6
Lång resväg till träning/tävling	6	6	7
Kände mig utanför	6	5	7
Hade ej råd	5	4	5
Platsade ej	5	6	4
Tröttnade på lottförsäljning och dylikt	5	5	5
Brist på stöd hemifrån	2	1	2
Annan anledning	15	12	17

Intressantare är då att ”frist på tid” visserligen är en ofta framförd orsak till att man slutat idrotta organiserat, men har minskat i betydelse sedan 1998, framför allt bland pojkarna (28 procent 1998 jämfört med 19 procent 2005). Flickor anger tidsfrist betydligt oftare (27 procent), även om siffran minskat även där. Lite oroväckande kan det kännas att den enda kategori där tidsfristen faktiskt ökat i betydelse som skäl för att sluta är åldersgruppen 13-15 år, dvs den yngsta. Medan det i åldersgruppen däröver (16-18 år) nästan halverats.

Detta i en tid då ungdomar anses vara allt mer stressade och konkurrensen om deras fritid sägs ökar allt mer. En motsvarande noterbar utveckling gäller skälet ”hade ej råd”, som trots generellt ökade avgifter minskat från 8 procent 1998 till 5 procent 2005.

Jämfört med 1998 års undersökning har ”kände mig utanför” förts in som en ny tänkbar orsak. Den har valts av 6 procent av de svarande, 7 procent av flickorna. Uttryckt i individer handlar det om 25 000 ungdomar som känt sig utanför och på så viss pressats ut från idrottsföreningen – en siffra värd att fundera över.

Varför har du aldrig tränat/tävlat i en idrottsförening?

Majoriteten (51 procent) av de ungdomar som aldrig tränat och/eller tävlat i en idrottsförening säger att skälet till detta är att de inte är intresserade – vilket är logiskt. Alla kan rimligen inte vara

intresserade av idrott, och speciellt inte av föreningsdriven idrott. Många (28 procent) säger också säger också att de hellre motionerar på egen hand – en siffra som ökat sedan 1998 i båda könen och samtliga åldersgrupper.

Intressant att notera är att ”för dyrt” är ett vanligare skäl att inte börja i en idrottsförening (15 procent) än det är att sluta (5 procent). Dessutom har den förra siffran ökat sedan 1998 medan den senare minskat. Det finns också en klar skillnad mellan pojkar och flickor, där flickorna betydligt oftare tycker att det är för dyrt att idrotta i en förening.

Vad var anledningen till att du aldrig tränat och/eller tävlat i en idrottsförening?
Andel av personer som aldrig varit med i en idrottsförening

Anledning	Totalt %	Kön	
		Pojkar %	Flickor %
Ej intresserad	51	62	44
Motionerar hellre på egen hand	28	22	31
För dyrt	15	10	18
Saknar träningskompisar	12	9	15
Verksamheten inom föreningarna passar in	12	9	15
För långt avstånd till träning/tävling	7	9	6
Olämpliga träningstider	6	7	5
Brist på stöd hemifrån	3	6	2
Annan anledning	12	9	14

Lägre avgifter är också det främsta icke idrottande ungdomar skulle vilja förändra för att börja i en idrottsförening – 27 procent av dem som inte är med i en förening anger detta alternativ. Andra vanliga önskemål är bättre träningstider (14 procent) och att ”alla som vill ska få vara med” (18 procent).

Hur skulle du vilja förändra idrotten för att du skulle få lust att börja motionera/idrotta i en idrottsförening?

*Andel av personer som ej är med i en idrottsförening
 Flera alternativ får anges*

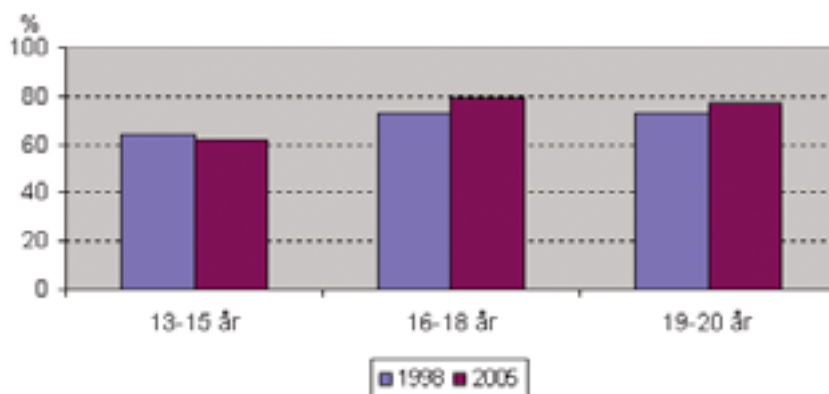
Alternativ	Totalt %	Kön	
		Pojkar %	Flickor %
Lägre avgifter	27	20	32
Alla som vill ska få vara med	18	17	19
Bättre träningstider	14	14	14
Mindre elitinriktning inom föreningarna	14	16	13
Fler lokala anläggningar	12	14	10
Har över huvud taget ingen lust att motionera	12	15	9
Verksamhet på motionsnivå	10	7	12
Bättre bemötande från föreningen	9	11	8
Färre tävlingsinslag	6	5	7
Möjlighet att få delta i flera idrotter	4	5	4
Annat	8	6	9
Vet ej	28	32	25

Motion

Motionerar du på egen hand?

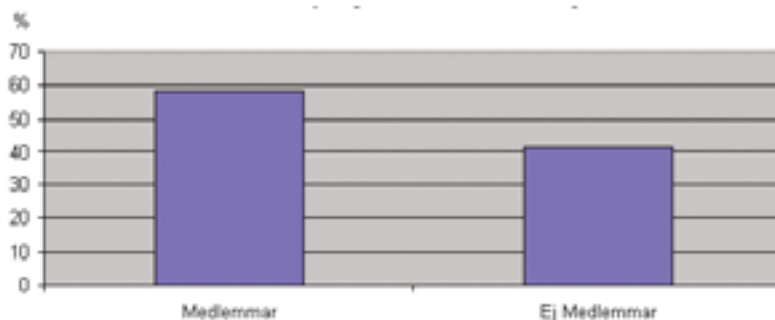
Idrott och motion kan naturligtvis bedrivas även utanför den organiserade idrottsrörelsen – t ex på gym eller på egen hand i joggingspåret. 73 procent säger att de gör det, vilket är en liten ökning jämfört med 1998, då siffran var 70 procent. Pojkarna motionerar lite mer än flickorna (74 jämfört med 72 procent). Det är en förändring sedan den förra undersökningen då relationen var den motsatta – pojkarna har blivit mer fysiskt aktiva på egen hand medan flickornas andel inte förändrats. Åldersmässigt ökar antalet fysiskt aktiva utanför den organiserade idrotten ju äldre ungdomarna blir.

Andel som motionerar på egen hand utanför den organiserade idrotten

Nu är det inte så att man antingen är aktiv i eller utanför en idrottsförening. Tvärtom rör sig de föreningsanslutna ungdomarna också mer på egen hand än sina oorganiserade kamrater (58 procent jämfört med 42 procent).

Andel som motionerar på egen hand utanför den organiserade idrotten

De som motionerar på egen hand gör det också ganska ofta. 65 procent anger att de motionerar utanför den organiserade föreningsverksamheten 2-3 gånger i veckan eller oftare. Nivån är ungefär densamma oavsett kön eller ålder, med undantag för den äldsta åldersgruppen (19-20 år), där andelen är 71 procent, vilket också är en ökning jämfört med 1998.

Det man med ett samlande namn skulle kunna kalla för gym-verksamhet (aerobics, workout, spinning och styrketräning) är den helt dominerande motionsaktiviteten. Totalt sätt ägnar sig 62 procent av dem som motionerar på egen hand åt sådan. Det är ingen större skillnad mellan pojkar och flickor, däremot ökar gymbesöken med stigande ålder. I den yngsta åldersgruppen är det 34 procent som går på gym medan det i den äldsta gruppen rör sig om hela 87 procent.

Vilken typ av motion utövar du?

Andel av personer som motionerar på egen hand

	Totalt %	Kön	
		Pojkar %	Flickor %
Styrketräning	44	55	32
Promenader	37	20	54
Löpning, jogging	36	38	33
Cykling	17	19	14
Simning	14	10	18
Fotboll	13	22	5
Aerobics, workout	11	3	19
Skidåkning	11	11	10
Dans	9	2	16
Innebandy	8	13	3
Snowboard	8	9	6
Skridskor	7	9	6
Spinning	7	4	10
Gymnastik	6	5	6
Inlines	6	9	3
Badminton	5	8	3
Basket, Streetbasket	5	7	3
Bordtennis	4	8	1
Tennis	4	5	2
Powerwalk	3	1	5
Volleyboll alternativt beachvolleyboll	2	2	1
Annan typ av motion/idrott	15	12	18

Jämfört med undersökningen från 1998 har en hel del intressanta förändringar skett. Aerobics och workout har minskar betydligt, framför allt bland flickorna (19 procent 2005 jämfört med 38 procent 1998). I stället har ungdomarna börjat styrketräna i betydligt högre utsträckning. Noterbart är att mer än var fjärde (27 procent) ungdom i åldersgruppen 13-15 år säger sig styrketräna.

Utanför ”gymsfären” kan vi konstatera att betydligt fler ungdomar säger att de promenerar jämfört med 1998. Här kan man möjligen fundera över om det rör sig om en faktisk ökning eller är så att det blivit mer tillåtet att säga att man promenerar. Andelen joggare har ökat marginellt, men, anmärkningsvärt nog, minskat med över tio procentenheter i den äldsta åldersgruppen – som uppenbarligen går på gym i stället.

Intressant är också att fotbollen, dvs spontanfotbollen, ökat något som motionsaktivitet i alla åldersgrupper medan däremot innebandyn minskat, framför allt bland de äldre.

Andra aktiviteter

Ungdomarna fick också svara på vilka andra fritidsaktiviteter de sysslade med. Dataspel, bio och konserter samt bokläsning var de vanligaste aktiviteterna både 1998 och 2005. Inte oväntat fanns här klara könsskillnader: Hela 71 procent av pojkarna jämfört med bara 20 procent av flickorna ägnar sig åt dataspel, medan flickorna i högre utsträckning går på bio och konserter (52 procent jämfört med pojkarnas 28 procent) samt läser böcker (47 respektive 23 procent). I båda könen har dock dataspelandet ökat jämfört med läsandet och biobesökandet.

Om man ställer dessa siffror i relation till den fysiska aktiviteten, såväl inom som utanför idrottsrörelsens ram, som ju hade ökat i förhållande till 1998, kan vi konstatera att dataspelen inte i första hand utgör ett hot mot idrotten utan mot andra fritidsaktiviteter – man sätter sig hellre framför datorn än läser en bok, men ingendera hindrar en från att gå iväg och träna.

Delaktighet

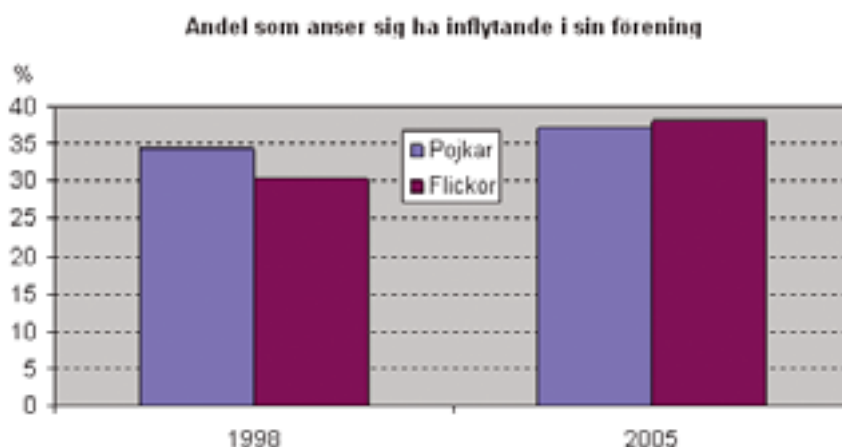
Får du vara med och bestämma?

I idrottsrörelsens idéprogram Idrotten vill betonas vikten av att ungdomar görs delaktiga när det gäller besluten kring den egna idrottsverksamheten. Sex av tio ungdomar anser också att de får vara med och bestämma. Men omvänt tycker fyra av tio att de inte får det!

Att äldre ges en större medbestämmanderätt än yngre är kanske naturligt. Men svårare är det att förklara varför pojkar ska ha få bestämma mindre än flickor (55 procent av pojkarna jämfört med 66 procent av flickorna anser att de får vara med och bestämma). Är det så att resultatnriktade pojkar i större utsträckning är inställda på att lyda tränarens order, medan flickorna ifrågasätter mer, och därmed också kräver medbestämmande? Noterbart är också en markant skillnad mellan storstad och landsbygd, där 70 procent av landsbygdsungdomarna anser sig få delta i besluten medan motsvarande siffra i storstadsregionerna är 56 procent.

Andelen ungdomar som får vara med och bestämma över sin egen verksamhet är dock inte mindre än den andel som säger sig vilja vara det, snarare tvärtom. Här finns dock en stor grupp (22 procent), som svarar "vet ej". En för idrottsrörelsen negativ tolkning skulle kunna vara att många ungdomar lärs in i en anda av att lyssna och lyda, och sedan inte funderar närmare på frågan.

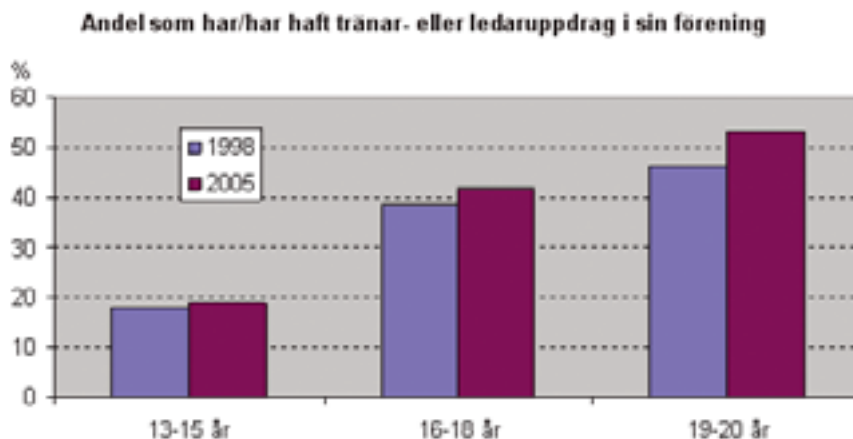
Betydligt färre ungdomar (37 procent) anser att de har inflytande över sin idrottsförening. Glädjande är att andelen ökat något, speciellt för flickorna, sedan 1998. Men bilden förändras när ungdomarna får svara på huruvida de på något sätt är en del av föreningens demokratiska struktur (styrelse, kommittéer, arbetsgrupper). Det gör bara fyra (styrelser) respektive åtta (kommittéer/arbetsgrupper) procent, vilket ändå är fler än den andel som säger sig vara intresserad av att göra det. Och här har andelarna dessutom minskat något sedan den förra undersökningen. Minskat har också andelen ungdomar som fått en förfrågan om att ingå i styrelse eller kommittéer, detta trots den diskussion som förts kring delaktighet och medbestämmande under senare år. Värt att notera är att flickorna blivit tillfrågade i klart högre utsträckning än pojkarna, både nu och för sju år sedan.

Tränare/ledare

Ett annat sätt att vara delaktig i föreningens verksamhet är att vara tränare eller ledare. Lite mer än var tredje (34 procent) idrottande ungdom har eller har haft sådana uppdrag. Redan i den yngsta åldersgruppen är siffran 19 procent medan den i åldersgruppen 19-20 år är så hög som 53 procent. Det ska betonas att även domaruppdrag räknades, och säkert är det t ex många fotbollsspelare som haft domaruppdrag. Glädjande är också att andelen som har eller har haft uppdrag ökat i alla kategorier sedan 1998.

Pojkarna är betydligt mer aktiva som ledare än flickorna (39 jämfört med 28 procent). Detta kan tyckas underligt om man ser på hur ungdomarna besvarat frågan om de är intresserade av att bli tränare/ledare. Där är flickorna mer intresserade än pojkarna (28 respektive 20 procent).

Med tanke på att många föreningar upplever bristen på ledare som ett stort problem, framför allt i ett framtidsperspektiv, skulle man kunna tänka sig att ungdomarna utsattes för ett hårt tryck att ta på sig uppdrag. Men så verkar inte vara fallet. Av de idrottsaktiva pojkar och flickor som inte har eller har haft ledaruppdrag har bara sex procent någonsin fått frågan. Det är en halvering jämfört med 1998. Frågan är hur många av dem som hade svarat ja.

Utbildning

Ungefär var femte idrottsaktiv ungdom (19 procent) har genomgått någon ledar- eller tränarutbildning. Av naturliga skäl är andelen större bland de äldsta (33 procent) än bland de yngsta (9 procent). Lika naturligt är det däremot inte att andelen bland pojkarna är större än den bland flickorna (20 respektive 17 procent), speciellt som fler flickor än pojkar säger sig vara intresserade av att gå en sådan utbildning.

Siffrorna för intresse är över huvud taget högre än siffrorna för de som faktiskt gått utbildning. Och återigen är det förhållandevis få av dem som inte gått utbildning som blivit tillfrågade (13 procent av flickorna och 10 procent av pojkarna). Också här ser vi en markant minskning jämfört med 1998.

Bilaga 1

Metod - ungdomars tävlings- och motionsvanor

Undersökningsperiod

Undersökningen om Ungdomars tävlings och motionsvanor genomfördes i samarbete med Statistiska Centralbyrån under perioden februari - april 2005.

Population och mätmetod

Målpopulation är alla i Sverige bokförda personer mellan 13 och 20 år. Som urvalsram användes SCB:s register över totalbefolkningen. Urvalet för undersökningen omfattar totalt 3 000 personer. Vid urvalsdragningen har en indelning skett i urvalsstrata efter kön, ålder och utbildning.

Mätmetod

Undersökningen genomfördes i sin helhet som postenkät. Cirka tio dagar efter första utskicket fick de urvalspersoner som ej svarat ett tack- och påminnelsekort. En vecka senare sändes en andra påminnelse med ny enkät och efter ytterligare en vecka ännu en enkätpåminnelse till de personer som ej svarat.

Svarsfrekvens

Svarsfrekvensen uppgick till ca 63,4 procent, d v s cirka 1 900 personer svarade på enkäten.

Estimation (Uppräkningsförfarande)

Uppräkning av urvalet sker framförallt med hänsyn till urvalspersonernas urvalssannolikhet. Vid urvalet tillämpas en stratifiering i kombinationer av kön, åldersklass och utbildning.

Vikter har sedan tagits fram för att räkna upp resultatet till populationsnivå. Uppräkning med vikter medför att resultat kan redovisas för hela populationen och inte bara för personerna i urvalet.

Bilaga 2

Tabeller

Tabell 1 Tränar och/eller tävlar Du i en idrottsförening?

	<i>Procent</i>			
	Ja		Nej	
	1998	2005	1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	51	56	49	44
<i>Kön</i>				
Pojkar	56	62	44	38
Flickor	45	51	55	49
<i>Ålder</i>				
13-15 år	61	68	39	32
16-18 år	49	55	51	45
19-20 år	33	40	67	60

Tabell 2 I vilken eller vilka idrotter tränar och/eller tävlar Du i en idrottsförening?*Andel personer som tränar i idrottsförening**Flera alternativ får anges*

Idrottsgren	Procent		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Badminton	4	3	4	3	3	2
Bandy	3	3	4	4	1	1
Basket	5	4	5	3	6	4
Judo, karate taekwondo*		3		3		2
Cykel alternativt mountainbike	2	1	3	2	1	1
Fotboll	37	37	45	44	26	29
Friidrott	3	3	3	2	2	3
Golf	10	8	14	13	5	3
Gymnastik	5	4	2	1	10	8
Handboll	5	7	4	6	5	8
Innebandy	16	16	22	21	10	10
Ishockey	8	8	14	13	1	1
Motorsport	2	2	4	4	1	1
Orientering	3	2	2	2	3	2
Ridsport	13	10	0	1	28	22
Simning	3	3	3	2	5	5
Skidor-längd	2	1	2	1	2	0
Skidor-utför	2	2	2	2	3	2
Snowboard	4	1	4	1	3	1
Tennis	4	3	5	3	3	3
Volleyboll	2	1	1	0	3	2
Annan idrott	25	21	20	19	30	24

* Alternativet fanns ej 1998

Idrottsgren	Procent		16-18 år		19-20 år	
	13-15 år 1998	2005	1998	2005	1998	2005
Badminton	4	4	3	2	6	1
Bandy	4	3	2	2	3	3
Basket	6	6	3	2	4	3
Bordtennis	3	3	2	1	3	1
Judo, karate taekwondo*		3		2		3
Cykel alternativt mountainbike	2	1	2	1	4	3
Fotboll	43	41	34	37	27	25
Friidrott	3	4	3	2	2	2
Golf	10	8	10	9	7	8
Gymnastik	6	4	4	5	7	4
Handboll	6	9	4	6	3	3
Innebandy	15	18	17	14	21	14
Ishockey	10	7	6	9	5	6
Motorsport	2	2	3	3	2	2
Orientering	3	2	2	2	3	3
Ridsport	14	12	12	9	11	11
Simning	4	4	3	2	4	6
Skidor-längd	3	1	2	0	3	1
Skidor-utför	3	2	2	2	2	4
Snowboard	3	1	4	2	2	3
Tennis	4	3	4	3	2	3
Volleyboll	1	1	3	1	2	3
Annan idrott	19	15	30	23	32	32

* Alternativet fanns ej 1998

Tabell 3 Har Du tidigare tränat och/eller tävlat i en idrottsförening?
Andel av personer som ej tränar i en idrottsförening

	<i>Procent</i>			
	Ja 1998	2005	Nej 1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	83	78	17	22
<i>Kön</i>				
Pojkar	86	80	14	20
Flickor	82	76	18	24
<i>Ålder</i>				
13-15 år	82	73	18	27
16-18 år	86	79	14	21
19-20 år	82	80	18	20

Tabell 4 I vilken eller vilka idrotter tränade och/eller tävlade Du?

Andel personer som tidigare varit med i idrottsförening, men ej är det nu
 Flera alternativ får anges

Idrottsgren	Procent		Pojkar		Flickor	
	Totalt		1998	2005	1998	2005
Badminton	9	6	9	7	9	6
Basket	13	10	11	11	15	13
Bordtennis	11	7	16	11	7	4
Judo, karate, taekwondo*		11		14		9
Cykel alternativt mountainbike	2	1	3	1	1	1
Fotboll	51	52	63	68	40	38
Friidrott	9	8	8	6	10	9
Golf	4	7	5	9	3	5
Gymnastik	17	14	5	3	29	23
Handboll	11	10	10	8	11	11
Innebandy	13	18	17	28	9	10
Ishockey	9	10	18	20	1	2
Orientering	5	3	6	3	4	4
Ridsport	19	16	2	2	35	29
Simning	11	14	7	7	15	20
Skidor-längd	3	3	3	2	3	4
Skidor-utför	3	2	3	2	3	2
Snowboard	2	2	2	2	1	2
Tennis	10	9	13	10	7	7
Volleyboll	4	2	2	1	6	4
Annan idrott	20	21	17	16	23	15

* Alternativet fanns ej 1998

Idrottsgren	Ålder		16-18 år		19-20 år	
	13-15 år		1998	2005	1998	2005
Badminton	6	6	10	6	12	7
Basket	12	8	14	11	13	15
Bordtennis	9	9	12	7	13	6
Judo, karate, taekwondo*		11		12		11
Cykel alternativt mountainbike	2	1	2	1	2	2
Fotboll	49	52	53	50	51	55
Friidrott	8	6	10	8	8	9
Golf	3	5	4	8	5	7
Gymnastik	16	12	20	15	14	14
Handboll	9	11	10	7	13	11
Innebandy	12	19	13	18	14	18
Ishockey	10	8	7	12	10	10
Orientering	5	2	5	3	5	6
Ridsport	19	10	19	17	19	20
Simning	13	13	11	14	8	14
Skidor-längd	3	3	4	2	4	3
Skidor-utför	3	1	4	3	2	2
Snowboard	2	1	2	2	1	1
Tennis	9	7	10	7	11	13
Volleyboll	2	2	5	1	7	4
Annan idrott	19	21	21	20	19	22

* Alternativet fanns ej 1998

Tabell 5 Vad var anledningen till att Du slutade?

Andel personer som tidigare varit med i en idrottsförening, men ej är det nu
Flera alternativ får anges

Anledning	Procent					
	Totalt		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Tappade intresset	51	53	53	53	50	53
Fick andra intressen	27	25	28	25	26	26
Min kamrat slutade	5	8	5	6	6	9
Brist på tid	29	23	28	19	30	27
Skada	10	9	9	7	11	10
Träningsiderna passade ej	11	10	12	12	11	9
Hade ej råd	8	5	6	4	10	5
Brist på stöd hemifrån	2	2	1	1	2	2
Lång resväg till träning/tävling	11	6	9	6	12	7
Tränaren/tränarna ställde för höga krav	6	7	6	7	6	6
Platsade ej	5	5	5	6	4	4
Tröttnade på lottförsäljning o dylikt	5	5	5	5	4	5
Kände mig utanför		6		5		7
Flyttade till annan ort*		8		7		9
Annan anledning	18	15	15	12	20	17

* Alternativet fanns ej 1998

Anledning	Procent					
	13-15 år		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Tappade intresset	54	60	53	52	45	49
Fick andra intressen	23	25	29	25	29	26
Min kamrat slutade	7	8	5	6	4	9
Brist på tid	20	23	34	19	38	27
Skada	7	9	10	7	15	10
Träningsiderna passade ej	11	10	11	12	12	9
Hade ej råd	5	3	9	4	11	7
Brist på stöd hemifrån	1	2	2	1	1	2
Lång resväg till träning/tävling	9	6	12	6	11	7
Tränaren/tränarna ställde för höga krav	6	7	7	7	4	6
Platsade ej	4	5	6	6	5	4
Tröttnade på lottförsäljning o dylikt	4	5	5	5	5	5
Kände mig utanför*		6		5		7
Flyttade till annan ort		8		7		9
Annan anledning	17	14	18	17	19	14

* Alternativet fanns ej 1998

Tabell 6 Vad är anledningen till att Du aldrig tränat och/eller tävlat i en idrottsförening?
Andel av personer som aldrig varit med i en idrottsförening

Anledning	Procent					
	Totalt		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Ej intresserad	35	51	42	62	30	44
För dyrt	9	15	7	10	11	18
Olämpliga träningstider	6	6	6	7	6	5
För långt avstånd till träning/tävling	6	7	6	9	6	6
Saknar träningskompisar	9	12	8	9	10	15
Verksamheten inom föreningarna passar inte mig	5	12	5	9	5	15
Motionerar hellre på egen hand	21	28	19	22	22	31
Brist på stöd hemifrån*		3		6		2
Annan anledning	9	12	7	9	11	14

* Alternativet fanns inte 1998

Anledning	Procent					
	13-15 år		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Ej intresserad	39	64	31	43	35	47
För dyrt	9	11	9	14	10	22
Olämpliga träningstider	6	6	7	5	3	8
För långt avstånd till träning/tävling	6	4	5	4	7	16
Saknar träningskompisar	8	8	12	14	6	16
Verksamheten inom föreningarna passar inte mig	5	11	5	12	5	12
Motionerar hellre på egen hand	15	23	22	30	27	29
Brist på stöd hemifrån*		2		3		6
Annan anledning	12	9	9	14	6	12

* Alternativet fanns inte 1998

Tabell 7 Motionerar Du på annat sätt än i en idrottsförening?
(T ex privat gym, på egen hand eller med kamrater etc)

	<i>Procent</i>			
	Ja		Nej	
	1998	2005	1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	70	73	30	27
<i>Kön</i>				
Pojkar	67	74	33	26
Flickor	72	72	28	28
<i>Ålder</i>				
13-15 år	64	62	36	38
16-18 år	73	79	27	21
19-20 år	73	77	27	23

Tabell 8 Hur ofta tränar eller motionerar Du utanför den organiserade föreningsidrotten?
Andel av personer som motionerar på egen hand

	<i>Procent</i>					
	Totalt		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Dagligen	8	9	8	8	8	10
Nästan varje dag	16	18	18	20	14	16
2-3 gånger i veckan	39	38	38	37	40	39
En gång i veckan	22	22	21	20	24	23
1-3 gånger i månaden	11	10	11	13	11	8
Aldrig	2	1	2	0	2	1
Vet ej/minns ej	2	2	2	2	2	2

	<i>Procent</i>					
	13-15 år		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Dagligen	9	10	6	7	8	12
Nästan varje dag	17	17	15	19	16	19
2-3 gånger i veckan	35	37	41	38	41	40
En gång i veckan	23	23	24	23	19	17
1-3 gånger i månaden	11	10	11	11	11	10
Aldrig	3	0	1	1	2	1
Vet ej/minns ej	2	3	2	1	2	2

Tabell 9 Vilken typ av motion utövar Du?*Andel av personer som motionerar på egen hand*

Verksamhet	Procent					
	Totalt		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Aerobics, workout	21	11	3	3	38	19
Badminton	5	5	7	8	4	3
Basket, Streetbasket*		5		7		3
Bordtennis	4	4	7	8	1	1
Cykling	20	17	19	19	22	14
Dans	9	9	3	2	15	16
Fotboll	11	13	18	22	5	5
Gymnastik	7	6	6	5	7	6
Inlines	8	6	11	9	6	3
Innebandy	13	8	22	13	4	3
Klättring**	1		1		0	
Löpning, jogging	34	36	37	38	32	33
Power walk*		3		1		5
Promenader	28	37	13	20	42	54
Simning	16	14	10	10	22	18
Skidåkning	11	11	11	11	10	10
Skridskor	7	7	11	9	3	6
Snowboard	9	8	11	9	6	6
Spinning*		7		4		10
Squash**	1		2		1	
Styrketräning	34	44	45	55	23	32
Tennis	4	4	7	5	2	2
Volleyboll alternativt beachvolleyboll	3	2	4	2	3	1
Annan typ av motion/idrott	19	15	14	12	24	18

* Alternativet fanns inte 1998

** Alternativet fanns inte 2005

	Procent					
	13-15 år		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Aerobics, workout	15	4	25	12	24	21
Badminton	5	7	6	5	6	4
Basket, Streetbasket*		7		4		4
Bordtennis	6	8	3	4	2	1
Cykling	26	25	18	12	16	14
Dans	9	8	10	9	10	10
Fotboll	16	19	8	11	8	9
Gymnastik	10	8	6	5	4	3
Inlines	12	7	6	5	7	5
Innebandy	13	9	12	8	15	7
Klättring**	0		3		1	
Löpning, jogging	31	38	34	37	40	30
Power walk*		1		3		5
Promenader	25	33	24	36	38	45
Simning	14	13	16	14	19	17
Skidåkning	13	17	8	9	11	7
Skridskor	11	13	6	6	3	3
Snowboard	11	9	8	8	5	5
Spinning*		3		8		12
Squash**	1		1		2	
Styrketräning	23	27	40	49	41	54
Tennis	4	4	4	4	5	1
Volleyboll alternativt beachvolleyboll	3	1	4	2	4	1
Annan typ av motion/idrott	23	19	16	14	15	13

* Alternativet fanns inte 1998

** Alternativet fanns inte 2005

Tabell 10 Hur skulle Du vilja förändra idrotten för att Du skulle få lust att börja motionera/idrotta i en idrottsförening?

*Andel personer som ej är med i en idrottsförening
Flera alternativ får anges*

Alternativ	Procent					
	Totalt		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Bättre träningstider	19	14	18	14	19	14
Bättre bemötande från föreningen*		9		11		8
Lägre avgifter	37	27	25	20	46	32
Mindre elitinriktning inom föreningarna	18	14	18	16	18	13
Färre tävlingsinslag	6	6	4	5	8	7
Verksamhet på motionsnivå	14	10	12	7	16	12
Alla som vill ska få vara med	21	18	20	17	22	19
Möjlighet att få delta i flera idrotter	7	4	7	5	8	4
Fler lokala anläggningar	19	12	18	14	19	10
Har över huvud taget ingen lust att motionera/idrotta	10	12	13	15	8	9
Annat	9	8	10	6	7	9
Vet ej	31	28	37	32	26	25

* Alternativet fanns inte 1998

Alternativ	Procent					
	13-15 år		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Bättre träningstider	21	13	17	16	17	11
Bättre bemötande från föreningen*		9		11		8
Lägre avgifter	33	22	40	25	35	35
Mindre elitinriktning inom föreningarna	17	14	21	15	15	13
Färre tävlingsinslag	7	6	7	5	4	7
Verksamhet på motionsnivå	10	6	16	10	15	14
Alla som vill ska få vara med	22	18	24	16	17	20
Möjlighet att få delta i flera idrotter	8	7	7	3	7	4
Fler lokala anläggningar	20	10	19	12	17	14
Har över huvud taget ingen lust att motionera/idrotta	10	10	10	12	10	12
Annat	9	9	8	7	9	7
Vet ej	38	33	25	30	30	22

* Alternativet fanns inte 1998

**Tabell 11 Vilken annan eller andra aktiviteter (utom idrott/motion) sysslar du med?
i en idrottsförening?
Ange högst tre aktiviteter**

Aktiviteter	Procent					
	Totalt		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Spelar musikinstrument eller sjunger	25	24	22	21	28	27
Aktiv inom kyrklig verksamhet	5	7	3	5	7	9
Aktiv inom politisk verksamhet	1	2	1	1	1	2
Jakt, fiske eller annat friluftsliv	16	15	26	24	7	7
Mekar med motorer	9	8	17	15	1	1
Dataspel	35	45	57	71	13	20
Gå på bio, konserter eller dylikt	48	40	39	28	57	52
Spelar teater	3	3	1	1	5	4
Läser böcker (ej läxor)	39	35	25	23	53	47
Annan aktivitet	19	22	18	16	20	28

Aktiviteter	Procent					
	13-15 år		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Spelar musikinstrument eller sjunger	27	25	26	23	19	23
Aktiv inom kyrklig verksamhet	6	8	5	7	4	5
Aktiv inom politisk verksamhet	1	1	2	2	2	2
Jakt, fiske eller annat friluftsliv	17	17	14	14	19	16
Mekar med motorer	8	6	10	8	9	11
Dataspel	47	59	30	41	22	31
Gå på bio, konserter eller dylikt	37	29	54	43	57	53
Spelar teater	4	2	3	3	2	2
Läser böcker (ej läxor)	40	41	37	32	41	33
Annan aktivitet	17	19	21	21	20	27

Tabell 12 Hur ofta tränar eller tränade Du idrott?
Avser träning i en idrottsförening
Andel personer som är eller har varit med i en idrottsförening

	Procent		Pojkar		Flickor	
	Totalt 1998	2005	1998	2005	1998	2005
Dagligen	7	7	8	8	5	6
Nästan varje dag	19	23	22	27	16	18
2-3 gånger i veckan	54	51	55	52	53	51
En gång i veckan	16	14	10	8	22	20
1-3 gånger i månaden	2	1	2	2	2	1
Aldrig	1	1	1	1	0	1
Vet ej/minns ej	2	2	2	2	2	2

	Procent		16-18 år		19-20 år	
	13-15 år 1998	2005	1998	2005	1998	2005
Dagligen	5	4	7	9	8	8
Nästan varje dag	17	24	21	21	18	24
2-3 gånger i veckan	56	52	51	53	55	48
En gång i veckan	18	16	15	13	13	14
1-3 gånger i månaden	1	2	3	1	2	1
Aldrig	1	1	1	1	1	2
Vet ej/minns ej	2	2	2	2	2	3

Tabell 13 Hur lång väg har eller hade Du till träningen?*Andel av personer som idrottar och/eller motionerar eller har idrottat i idrottsförening tidigare*

	<i>Procent</i>					
	Totalt 1998	2005	Pojkar 1998	2005	Flickor 1998	2005
Mindre än en kilometer	17	16	16	16	17	16
1-3 kilometer	32	34	32	35	32	32
4-6 kilometer	17	18	18	17	17	19
7-9 kilometer	9	8	8	9	9	8
10 kilometer och däröver	23	20	24	19	22	20
Vet ej/minns ej	3	5	2	4	3	5

	<i>Procent</i>					
	13-15 år 1998	2005	16-18 år 1998	2005	19-20 år 1998	2005
Mindre än en kilometer	19	18	14	13	17	17
1-3 kilometer	31	34	32	34	31	33
4-6 kilometer	17	18	18	20	17	15
7-9 kilometer	7	7	10	9	8	9
10 kilometer och däröver	23	19	23	21	24	19
Vet ej/minns ej	3	4	2	4	3	6

Tabell 14 Hur tar eller tog Du Dig vanligen till träningen?*Ange det vanligaste alternativet**Andel personer som idrottar och/eller motionerar eller har idrottat i idrottsförening tidigare*

	Procent		Pojkar		Flickor	
	Totalt	2005	1998	2005	1998	2005
Går eller cyklar	38	32	39	33	38	31
Åker moped/motorcykel	2	1	3	1	1	1
Kör själv bil	5	3	6	4	5	3
Åker buss/tåg/tunnelbana/spårvagn	15	10	15	10	15	11
Mamma/pappa eller annan vuxen skjutsar	38	47	36	45	41	48
Annat sätt	1	0	1	0	1	1

	Procent		16-18 år		19-20 år	
	13-15 år	2005	1998	2005	1998	2005
Går eller cyklar	37	33	37	31	44	34
Åker moped/motorcykel	2	0	3	2	2	1
Kör själv bil	0	0	4	1	19	15
Åker buss/tåg/tunnelbana/spårvagn	12	6	19	13	13	12
Mamma/pappa eller annan vuxen skjutsar	47	54	36	48	23	32
Annat sätt	1	0	1	0	0	1

Tabell 15 Hur ofta, förutom den vanliga träningen, är (var) det tävlingar eller matcher?
Andel personer som idrottar och/eller motionerar eller har idrottat i idrottsförening tidigare

	Procent					
	Totalt		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Flera gånger i veckan	6	7	8	10	3	3
Cirka en gång i veckan	38	41	46	50	30	32
2-3 gånger i månaden	14	13	14	13	14	13
En gång i månaden	7	8	5	6	10	9
1-6 gånger om året	13	12	11	8	15	15
Aldrig	13	11	8	6	19	16
Vet ej/minns ej	9	9	8	6	10	12

	Procent					
	13-15 år		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Flera gånger i veckan	6	7	6	6	5	8
Cirka en gång i veckan	40	41	36	42	37	38
2-3 gånger i månaden	12	13	16	13	14	13
En gång i månaden	8	8	7	7	6	9
1-6 gånger om året	13	11	11	12	15	11
Aldrig	11	12	14	10	14	10
Vet ej/minns ej	9	8	9	9	10	11

Tabell 16 Hur många idrotter håller (höll) Du på med samtidigt?*Andel personer som idrottar och/eller motionerar eller har idrottat i idrottsförening tidigare*

	<i>Procent</i>							
	En		Två		Tre		Fyra eller fler	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005	1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	46	49	38	37	12	11	4	3
<i>Kön</i>								
Pojkar	43	45	40	39	13	13	4	3
Flickor	49	53	37	35	11	9	3	2
<i>Ålder</i>								
13-15 år	45	50	39	38	12	9	4	2
16-18 år	47	50	37	35	13	12	4	2
19-20 år	44	47	41	38	11	11	4	4

Tabell 17 Vilken var den första idrott som Du prövade på?*Andel personer som är eller har varit med i en idrottsförening*

Idrottsgren	Procent		Pojkar		Flickor	
	Totalt 1998	2005	1998	2005	1998	2005
Badminton	2	1	1	1	2	1
Basket	2	2	1	2	3	3
Bordtennis	2	1	1	2	2	1
Budo, judo eller taekwondo	2	3	3	3	1	3
Cykel alternativt mountainbike	1	0	1	0	0	0
Fotboll	39	41	60	62	18	21
Friidrott	2	3	1	2	3	4
Golf	0	0	1	1	0	0
Gymnastik	16	14	3	4	29	24
Handboll	2	3	1	1	2	4
Innebandy	1	2	1	2	1	2
Ishockey	3	6	7	11	0	0
Orientering	1	1	1	1	1	1
Ridsport	8	9	1	1	15	12
Simning	5	7	4	6	7	10
Skidor-längd	3	2	2	1	3	2
Skidor-utför	3	1	3	1	3	1
Snowboard	0	0	0	0	0	0
Tennis	2	2	3	2	2	2
Volleyboll	0	0	0	0	1	0
Annan idrott	6	7	3	4	8	10

Idrottsgren	Procent		16-18 år		19-20 år	
	13-15 år 1998	2005	1998	2005	1998	2005
Badminton	2	2	2	1	2	1
Basket	2	2	1	2	3	2
Bordtennis	1	1	2	2	2	1
Budo, judo eller taekwondo	2	3	2	3	2	3
Cykel alternativt mountainbike	1	0	0	1	0	0
Fotboll	41	42	37	42	38	40
Friidrott	1	1	2	4	3	4
Golf	1	1	0	0	0	0
Gymnastik	15	13	17	15	16	11
Handboll	2	3	1	2	2	4
Innebandy	1	3	1	2	1	1
Ishockey	4	5	3	6	3	6
Orientering	1	1	1	1	1	1
Ridsport	7	9	8	7	8	12
Simning	5	8	5	6	4	6
Skidor-längd	2	3	3	1	3	2
Skidor-utför	3	1	3	2	2	1
Snowboard	0	0	0	0	0	0
Tennis	2	2	3	2	3	2
Volleyboll	0	1	0	0	1	0
Annan idrott	5	8	7	7	4	4

Tabell 18 Vilken var den första idrott som Du började träna regelbundet?*Andel personer som idrottar och/eller motionerar eller har idrottat i idrottsförening tidigare*

Idrottsgren	Procent		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Badminton	2	1	2	1	2	1
Basket	3	3	2	2	5	5
Bordtennis	2	2	2	2	1	1
Budo, judo eller taekwondo	3	4	5	4	1	3
Cykel alternativt mountainbike	0	0	1	0	0	0
Fotboll	38	41	55	59	21	23
Friidrott	2	2	1	1	2	3
Golf	1	0	1	1	0	0
Gymnastik	10	9	1	2	20	17
Handboll	3	4	2	2	3	6
Innebandy	1	3	2	4	1	2
Ishockey	4	5	7	11	0	0
Orientering	1	1	1	1	1	1
Ridsport	9	10	1	1	18	19
Simning	5	6	3	4	6	9
Skidor-längd	1	1	1	1	1	1
Skidor-utför	1	1	1	0	1	1
Snowboard	0	0	0	0	0	0
Tennis	3	3	3	3	3	3
Volleyboll	1	0	0	0	1	1
Annan idrott	7	8	5	6	9	10

Idrottsgren	Procent		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Badminton	1	2	2	1	3	1
Basket	3	3	3	3	3	5
Bordtennis	1	2	2	2	1	1
Budo, judo eller taekwondo	3	4	3	4	4	3
Cykel alternativt mountainbike	0	0	0	0	1	0
Fotboll	40	40	38	42	36	40
Friidrott	2	1	1	2	2	3
Golf	1	1	0	0	0	0
Gymnastik	11	10	10	10	11	8
Handboll	2	4	2	4	3	5
Innebandy	1	5	2	2	1	2
Ishockey	4	5	3	6	4	5
Orientering	1	1	1	1	1	1
Ridsport	9	10	9	8	10	13
Simning	5	7	5	5	4	7
Skidor-längd	1	1	1	1	1	1
Skidor-utför	1	0	1	1	1	1
Snowboard	0	0	0	0	0	0
Tennis	2	4	3	3	2	2
Volleyboll	0	1	1	0	1	1
Annan idrott	6	9	8	9	6	5

Tabell 19 Hur gammal var Du när Du började träna i en idrottsförening?*Andel personer som idrottar och/eller motionerar eller har idrottat i idrottsförening tidigare*

Ålder	Procent		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
4 år eller yngre	6	9	4	6	8	12
5-6 år	24	32	29	39	19	25
7-8 år	30	27	32	27	27	28
9-10 år	14	12	12	9	16	15
11-12 år	7	5	6	5	8	6
13-14 år	2	3	1	2	3	3
Äldre än 14 år	1	1	2	0	1	1

Tabell 20

Hur gammal var Du när Du började tävla i idrott?

Andel personer som idrottar och/eller motionerar eller har idrottat i idrottsförening tidigare

Ålder	Procent		Pojkar		Flickor	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Fyra år eller yngre	1	1	1	1	0	1
5-6 år	6	8	9	11	4	5
7-8 år	26	28	34	38	17	19
9-10 år	18	17	16	15	19	20
11-12 år	11	8	8	5	14	11
13-14 år	5	6	3	4	6	7
Äldre än 14 år	2	1	2	1	3	1

Ålder	Procent		16-18 år		19-20 år	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
Fyra år eller yngre	1	1	0	1	1	1
5-6 år	7	8	6	11	5	5
7-8 år	30	28	25	38	18	19
9-10 år	19	17	17	15	17	20
11-12 år	12	8	10	5	11	11
13-14 år	4	6	6	4	4	7
Äldre än 14 år	0	0	3	1	5	3

Tabell 21A Får du vara med och bestämma om din egen tränings eller tävlingsverksamhet?

	<i>Procent</i>		Totalt
	Ja	Nej	
<i>Totalt</i> (13-20 år)	60	40	100
<i>Kön</i> Pojkar	55	45	100
Flickor	66	34	100
<i>Alder</i> 13-15 år	50	50	100
16-18 år	67	33	100
19-20 år	70	30	100

Ny fråga för 2005

Tabell 21B Är du intresserad av att vara med och bestämma om din egen tränings eller tävlingsverksamhet?

	<i>Procent</i>			Totalt
	Ja	Nej	Vet ej	
<i>Totalt</i> (13-20 år)	59	18	22	100
<i>Kön</i>				
Pojkar	55	23	23	100
Flickor	64	13	22	100
<i>Ålder</i>				
13-15 år	53	21	27	100
16-18 år	63	17	21	100
19-20 år	67	17	16	100

Ny fråga för 2005

Fråga 22A Är Du med i en kommitté/projektgrupp?
Andel av personer som är med i en idrottsförening

	<i>Procent</i>			
	<i>Ja</i> 1998	2005	<i>Nej</i> 1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	9	8	91	92
<i>Kön</i>				
Pojkar	8	6	92	94
Flickor	10	9	90	91
<i>Ålder</i>				
13-15 år	5	4	95	96
16-18 år	11	9	89	91
19-20 år	14	13	86	87

Tabell 22B Är du intresserad av att ingå i en kommitté/projektgrupp?

	Procent			Totalt
	Ja	Nej	Vet ej	
<i>Totalt</i> (13-20 år)	7	64	29	100
<i>Kön</i>				
Pojkar	7	69	24	100
Flickor	7	59	34	100
<i>Ålder</i>				
13-15 år	6	64	30	100
16-18 år	7	65	28	100
19-20 år	10	64	25	100

Ny fråga för 2005

Fråga 22C Har Du fått förfrågan att ingå i en kommitté/projektgrupp?*Andel av personer som är med i en idrottsförening men ej i någon kommitté*

	<i>Procent</i>					
	<i>Ja</i>		<i>Nej</i>		<i>Vet ej/minns ej</i>	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	14	11	75	78	12	11
<i>Kön</i>						
Pojkar	10	8	78	83	11	9
Flickor	18	14	70	73	12	13
<i>Ålder</i>						
13-15 år	7	6	82	84	10	10
16-18 år	17	13	70	74	12	12
19-20 år	24	18	61	72	15	10

Tabell 23A Sitter Du med i styrelsen?*Andel personer som är med i en idrottsförening*

	<i>Procent</i>			
	Ja 1998	2005	Nej 1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	4	4	96	96
<i>Kön</i>				
Pojkar	4	2	96	98
Flickor	5	5	95	95
<i>Alder</i>				
13-15 år	2	2	98	98
16-18 år	6	6	94	94
19-20 år	7	5	93	95

Tabell 23B Är du intresserad av att ingå i styrelsen?

	<i>Procent</i>			Totalt
	Ja	Nej	Vet ej	
<i>Totalt</i> (13-20 år)	4	79	16	100
<i>Kön</i>				
Pojkar	3	81	16	100
Flickor	6	77	17	100
<i>Alder</i>				
13-15 år	3	79	17	100
16-18 år	5	79	16	100
19-20 år	6	79	15	100

Ny fråga för 2005

Tabell 23C Har Du fått förfrågan att ingå i styrelsen?*Andel av personer som är med i en idrottsförening men ej ingår i styrelsen*

	<i>Procent</i>				<i>Vet ej/minns ej</i>	
	<i>Ja</i>		<i>Nej</i>		<i>1998</i>	<i>2005</i>
	<i>1998</i>	<i>2005</i>	<i>1998</i>	<i>2005</i>		
<i>Totalt</i> (13-20 år)	6	5	90	91	5	5
<i>Kön</i>						
Pojkar	5	3	90	92	5	4
Flickor	7	6	89	89	5	6
<i>Alder</i>						
13-15 år	3	2	94	93	4	5
16-18 år	7	6	88	89	5	5
19-20 år	12	8	81	89	8	3

Tabell 24 Anser Du att Du har inflytande i Din förening?
Andel personer som är med i en idrottsförening

	<i>Procent</i>					
	Ja		Nej		Vet ej	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	33	37	41	33	26	30
<i>Kön</i>						
Pojkar	34	37	41	36	25	27
Flickor	30	38	42	30	27	32
<i>Alder</i>						
13-15 år	27	31	44	40	29	29
16-18 år	35	41	42	27	24	32
19-20 år	43	45	34	32	23	24

Fråga 25A Har Du genomgått någon ledar/tränarutbildning?
Andel av personer som är med i en idrottsförening

	<i>Procent</i>			
	Ja 1998	2005	Nej 1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	16	19	84	81
<i>Kön</i>				
Pojkar	17	20	83	80
Flickor	15	17	85	83
<i>Ålder</i>				
13-15 år	7	9	93	91
16-18 år	22	23	78	77
19-20 år	30	33	70	67

Tabell 25B Är du intresserad av att gå kurs/studiecirkel för att utbilda dig som tränare/ledare?

	<i>Procent</i>			Totalt
	Ja	Nej	Vet ej	
<i>Totalt</i> (13-20 år)	34	39	27	100
<i>Kön</i>				
Pojkar	32	42	26	100
Flickor	36	35	29	100
<i>Alder</i>				
13-15 år	25	42	32	100
16-18 år	40	35	25	100
19-20 år	47	38	15	100

Ny fråga för 2005

Fråga 25C Har Du fått förfrågan att gå kurs för att utbilda Dig som tränare/ledare?*Andel av personer som är med i en idrottsförening men ej genomgått ledar/tränarutbildning*

	<i>Procent</i>					
	Ja		Nej		Vet ej/minns ej	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
<i>Totalt</i>						
(13-20 år)	16	12	80	84	3	5
<i>Kön</i>						
Pojkar	17	10	80	84	3	5
Flickor	16	13	80	83	4	4
<i>Alder</i>						
13-15 år	9	5	89	90	3	5
16-18 år	23	19	73	77	4	4
19-20 år	28	14	68	80	4	6

Fråga 25D Har Du eller har Du haft uppdrag som tränare/ledare i en idrottsförening?
(Domaruppdrag betraktas som ledaruppdrag)
Andel av personer som är med i en idrottsförening

	<i>Procent</i>			
	Ja 1998	2005	Nej 1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	30	34	70	66
<i>Kön</i>				
Pojkar	32	39	68	61
Flickor	28	28	72	72
<i>Ålder</i>				
13-15 år	18	19	82	81
16-18 år	39	42	61	58
19-20 år	46	53	54	47

Tabell 25E Är du intresserad av att bli tränare/ledare i en idrottsförening?

	<i>Procent</i>			Totalt
	Ja	Nej	Vet ej	
<i>Totalt</i> (13-20 år)	24	44	32	100
<i>Kön</i>				
Pojkar	20	51	29	100
Flickor	28	38	34	100
<i>Alder</i>				
13-15 år	20	47	33	100
16-18 år	28	41	30	100
19-20 år	30	39	31	100

Ny fråga för 2005

Fråga 25F Har Du fått förfrågan att bli tränare/ledare i en idrottsförening?*Andel personer som är med i en idrottsförening men ej haft uppdrag som ledare/tränare*

Grupp	Procent					
	Ja		Nej		Vet ej/minns ej	
	1998	2005	1998	2005	1998	2005
<i>Totalt</i> (13-20 år)	12	6	85	91	3	3
<i>Kön</i>						
Pojkar	11	6	85	90	3	4
Flickor	12	6	85	91	3	3
<i>Alder</i>						
13-15 år	5	2	92	95	2	3
16-18 år	17	11	78	84	4	5
19-20 år	23	8	73	89	4	3

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Idrottens Hus, 114 73 Stockholm • Tel: 08-699 60 00 • Fax: 08-699 62 00
E-post: riksidrottsforbundet@rf.se • Hemsida: www.rf.se

ISBN 91-975766-7-0

9 789197 576673